

BIBLIOLOGIE

LEERPLAN

Versie leerplan: 01-09-2020

Versie module: ST04/A/1

Studie: Opleiding Theologie

Vakgroep: Systematische Theologie

Studiepunten: 3 EC | 84 studie-uren

Inhoud

Dit vak richt zich op het ontstaan, aard en eigenschappen van de Bijbel, Gods Woord. Aangezien de Bijbel niet op zichzelf staat, maar deel uitmaakt van het grotere geheel van Gods openbaren, zal eerst worden stilgestaan bij Gods openbaring van Zichzelf in het algemeen. Wat is de aard van Gods openbaring? In hoeverre valt God te 'kennen'? Na deze inleidende verkenning verschuift onze aandacht naar de Bijbel in het bijzonder. We bestuderen onder meer de onderwerpen 'inspiratie', 'onfeilbaarheid', 'eigenschappen van de Bijbel' en 'de canon'. Wat dit laatste onderwerp betreft zal een bijzondere aandacht gegeven moeten worden aan de vraag naar de relatie tussen Schrift en traditie.

Leerdoelen

Algemeen

Na studie van de leerstof ben je bekend met de vaktypische begrippen en heb je inzicht ontwikkeld in hun samenhang. Je bent op de hoogte van de belangrijkste bijbels-theologische vraagstukken (inclusief belangrijke stromingen en hun vertegenwoordigers) binnen het vakgebied en bent in staat hierin beargumenteerd een eigen positie in te nemen. Tevens ben je op de hoogte van de (historische) omvang en relevantie van het aandachtsgebied en ben je in staat een vertaalslag te maken van theologie naar gemeenteverband en je persoonlijk geloofsleven.

Vakspecifiek

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof ben je bekend met de volgende woorden en begrippen en kunt deze kort omschrijven:

bibliologie, openbaring, prolegomena, algemene openbaring, bijzondere openbaring, natuurlijke theologie, eigenschappen van openbaring (meerdere), theofanie, theopneustie, inspiratietheorie (meerdere), scopus en periferie, onfeilbaarheid, eigenschappen van de Schrift (meerdere), canon, canoniciteit, apocriefen.

Kennisverwerving

Inzicht

Na afronding van dit vak heb je:

- een globaal inzicht gekregen in ontwikkeling en totstandkoming van de canon in het algemeen en een gedetailleerder inzicht in de ontwikkeling van canon van het NT en de plaats binnen de apostolische traditie in het bijzonder;
- een voortschrijdend inzicht ontwikkeld in de bruikbaarheid en waarde van inspiratietheorieën en het debat over de onfeilbaarheid van de Schrift;
- inzicht gekregen in de (complexe) relatie tussen de geschreven en ongeschreven apostolische traditie, tussen (het ontstaan van) de Schrift en de traditie.

Vaardigheid

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof kun je:

- de openbaringsleer plaatsen binnen de systematische theologie;
- de Bibliologie en de Schrift situeren binnen het grotere geheel van de openbaringsleer, c.q. Gods openbaren door de geschiedenis heen;
- het dilemma ‘Wat is eerst: God of openbaring?’ beschrijven en hierin een standpunt innemen;
- het verschil duidelijk maken tussen algemene openbaring en natuurlijke theologie en hierin een eigen standpunt innemen;
- een bijbelse visie op Gods openbaring uiteenzetten met aandacht voor aard en eigenschappen van deze openbaring;
- enige hoofdmomenten noemen en kort toelichten van hoe men vroeger invulling heeft gegeven aan het openbaringsbegrip;
- een eigen bijbels-theologisch verantwoord en beargumenteerd standpunt innemen m.b.t. de verschillende inspiratietheorieën;
- de plaats van de Schrift binnen het grotere geheel van de apostolische traditie kunnen verwoorden enerzijds en de eigenheid van de apostolische geschriften kunnen duiden anderzijds.

Attitude

Na dit vak ben je (meer) onder de indruk geraakt van God en Zijn openbaring. Bovendien is hierdoor je ontzag en liefde voor God en Zijn Woord gegroeid en krijgt dit (meer) gestalte in je dagelijks leven.

Toetsing

Schriftelijk of digitaal tentamen over de module en eventuele aanvullende leerstof; opdracht.

Literatuur

Verplichte literatuur

Module *Bibliologie*.

Brink, G. van den en C. van der Kooi. 2012. *Christelijke dogmatiek*. Zoetermeer: Boekencentrum, H. 5 (behalve § 5.6) en 13, pag. 152-181; 483-516 (64 pags).

Witkamp, N. 2019. "Schrift én traditie? Over de relatie tussen de geschreven en ongeschreven apostolische overlevering." In: N. Witkamp en M. van Willigen (red.). *Door Christus aangesproken. Een ontmoeting met de Vroege Kerk*. Heerenveen: Groen. Pags. 27-41.

Bronteksten:

Capita selecta uit: McGrath, Alister E. 2017. *The Christian Theology Reader*. Fifth Edition. Oxford: Wiley-Blackwell (10 pags.):

- 2.2 – 'Irenaeus on the Role of Tradition';
- 2.5 – 'Tertullian on Tradition and Apostolic Succession';
- 2.9 – 'Jerome on the Role of Scripture';
- 2.10 – 'Vincent of Lérins on the Role of Tradition';
- 2.17 – 'John Calvin on the Natural Knowledge of God';
- 2.19 – 'The Council of Trent on Scripture and Tradition';
- 2.20 – 'The Gallic Confession on the Canon of Scripture';
- 2.37 – 'Karl Barth on Revelation as God's Self-Disclosure';
- 2.38 – 'Emil Brunner on the Personal Nature of Revelation';
- 2.48 – 'Thomas F. Torrance on K. Barth's Criticism of Natural Theology'.

Aanbevolen literatuur

Allert, Craig D. 2007. *A High View of Scripture? The Authority of the Bible and the Formation of the New Testament Canon*. Evangelical Ressourcement, Ancient Sources for the Church's Future. Grand Rapids, MI: Baker Academic.

Ellis, Earle E. 2003. *The Old Testament in Early Christianity. Canon and Interpretation in the Light of Modern Research*. Wipf & Stock.

Bloesch, Donald. 2005. *Holy Scripture: Revelation, Inspiration & Interpretation*. Christian Foundations 2. Downers Grove, IL: InterVarsity Press.

McDonald, Lee Martin. 2007 (1995). *The Biblical Canon: Its Origin, Transmission, and Authority*. Peabody, MA: Hendrickson.

McDonald, Lee Martin en Sanders, James A. (eds.). 2002. *The Canon Debate*. Peabody, MA: Hendrickson.

Metzger, Bruce. 1997. *The Canon of the New Testament: Its Origin, Development, and Significance*. Oxford, NY: Clarendon Press.

Ouweneel, Willem J. 2012. *Het Woord van God: ontwerp van een openbarings- en schriftleer*. Heerenveen: Medema.

Williams, D.H. 2006. *Tradition, Scripture, and Interpretation: A Sourcebook of the Ancient Church*. Evangelical Ressourcement: Ancient

Sources for the Church's Future. Grand Rapids, MI: Baker Academic.